

FOTODYNAAMINEN PÄIVÄNVALOHOITO (PDT)

AKTIINISTEN KERATOOSIEN ITSEHOITO

TIETOA SINULLE, JOTA HOIDETAAN AMELUZ
(5-AMINOLEVULIINIHAPPO) -GEELILLÄ

Potilasohje terveydenhuollon ammattilaisen jaettavaksi

Kirjekuoripakkauksen sisältö

1. Aurinkosuojavoide
2. Alkoholipyyhe
3. Itsekiinnittyvä karhennusteippi hoidettavan ihoalueen esikäsittelyä varten
4. Kertakäyttökäsine

SINULLE ON MÄÄRÄTTY FOTODYNAAMISTA
PÄIVÄNVALOHOITOA AKTIINISTEN KERATOOSIEN HOITOO

Mitä ovat aktiinisiet keratoosit?

Aktiinisia keratooseja esiintyy ihoalueilla, jotka ovat altistuneet paljon auringolle koko elämän aikana ja vaurioituneet ajan myötä. Aktiinisiet keratoosit ovat usein väriltään punaisia tai vaaleanruskeita ja niiden pinnassa voi olla ohutta hilseilyä. Vaikka useimmat aktiinisiet keratoosit ovat vaarattomia, ne voivat joskus kehittyä ihosyöväksi, jota kutsutaan okasolusyöväksi.

Siksi aktiinisiet keratoosit suositellaan hoidettavaksi. Jotkut aktiinisiet keratoosit näkyvät epätasaisina tai hilseilevinä laikkuina iholla, toiset taas mahdollisesti näkymättöminä aurinkovaurioina toisen ihomuutoksen ympärillä. Tästä syystä hoitohenkilökunta on saattanut ehdottaa hoitoa laajemmalle alueelle.

Huomioitavaa lääkkeestä

Sinulle määrätty lääkevalmiste tulee apteekista noudon jälkeen säilyttää jääkaapissa 2-8 °C lämpötilassa käyttöhetkeen asti.

➤ **Tiesitkö, että** aktiinisiet keratoosit ovat kehittyneet pitkäaikaisen UV- ja aurinkoaltistuksen vuoksi? Vaikka suojaudutkin nykyään auringosta hyvin, ihomuutosten synty liittyy koko elämän aikaiseen auringossa oloon. Auringolle altistuminen ei tarkoita vain aikaa rannalla, vaan kaikkea auringossa vietettyä aikaa. Myös pyöräily, hiihto tai puutarhatyöt ovat esimerkkejä auringolle altistumisesta.

Fotodynaaminen päivänvalohoito (PDT)

Fotodynaaminen hoito (PDT) on aktiivisten keratoosien hoito, johon kuuluu vaikuttavaa ainetta sisältävän lääkkeen levittäminen geelimuodossa hoidettavalle alueelle. Geeli tunkeutuu ihoon ja vaurioituneissa soluissa vaikuttava aine muuttuu valoherkäksi aineeksi, joka aktivoituu päivänvalon vaikutuksesta. Vaurioituneet solut tuhoutuvat ja terveet solut säilyvät.

Mitä minun on tehtävä ennen hoitokäyntiä?

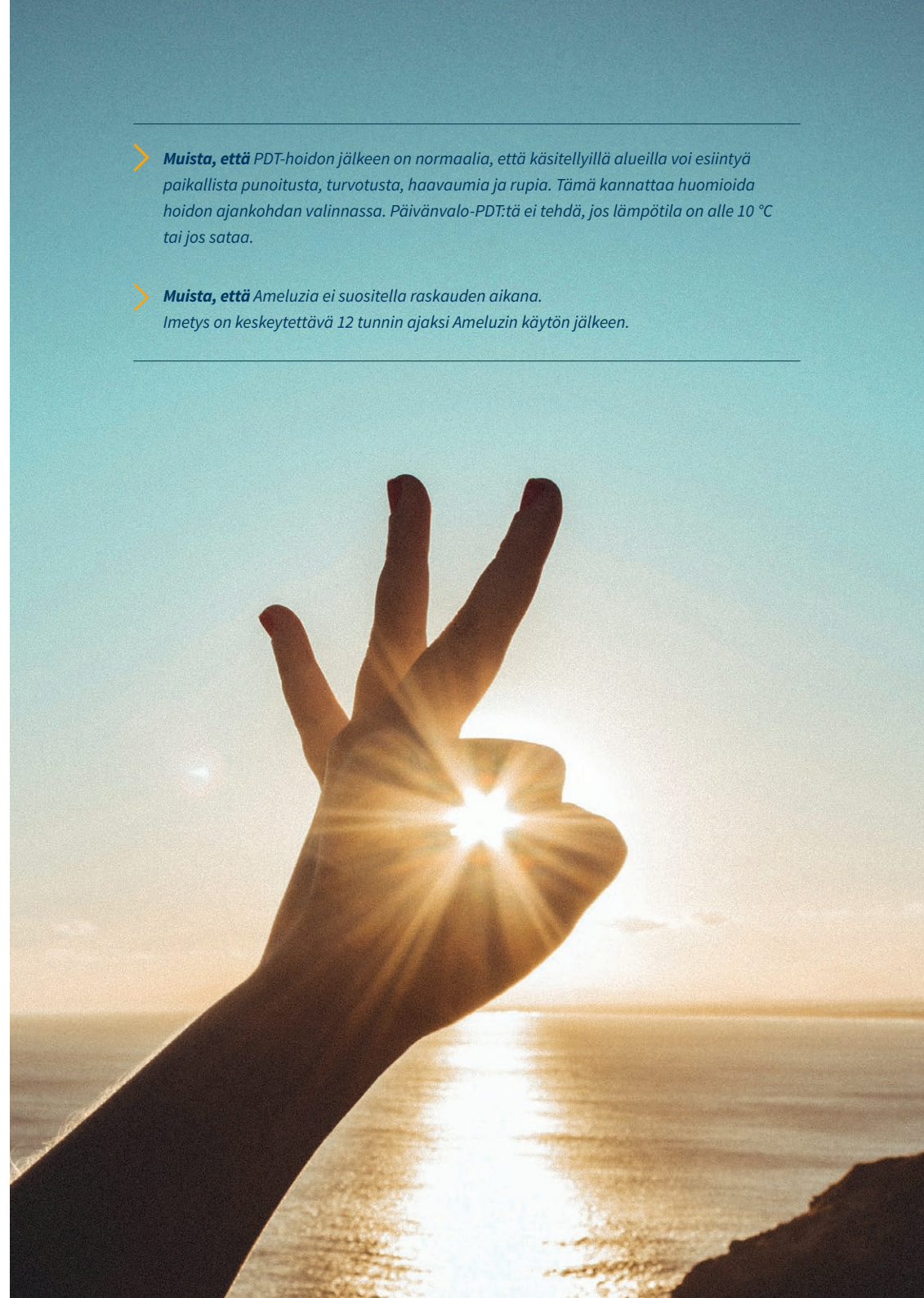
Lääkäri tai sairaanhoitaja voi pyytää sinua levittämään pehmentävää voidetta hoidettaville ihoalueille päivittäin jonkin aikaa ennen hoitoa. Voide auttaa pehmentämään iholla olevia rupia tai hilsettä. Hoitopäivänä sinun ei pidä käyttää pehmentävää voidetta. Hoitohenkilökunta kertoo sinulle, miten sinun pitää toimia.

Miten minun pitää suunnitella hoitopäivä?

Varaa hoitoon aikaa yhteensä noin 3 tuntia. Hoitopäivänä sää voi olla joko aurinkoinen, puolipilvinen tai pilvinen, mutta ei sateinen. Ulkolämpötilan tulee olla vähintään 10 °C astetta.

Hoitopaikan voit valita mieltymyksiesi mukaisesti, kunhan varmistat, että hoidettava ihoalue on kahden tunnin ajan yhtäjaksoisesti alttiina päivänvalolle. Varjoisia paikkoja tulee näin ollen välttää.

-
- > **Muista, että** PDT-hoidon jälkeen on normaalia, että käsitellyillä alueilla voi esiintyä paikallista punoitusta, turvotusta, haavaumia ja rupia. Tämä kannattaa huomioida hoidon ajankohdan valinnassa. Päivänvalo-PDT:tä ei tehdä, jos lämpötila on alle 10 °C tai jos sataa.
  - > **Muista, että** Ameluzia ei suositella raskauden aikana. Imetys on keskeytettävä 12 tunnin ajaksi Ameluzin käytön jälkeen.
-

Hoidon 5 vaihetta

Vaihe 1

Aurinkosuojavoiteesta:

Käytä vähintään suojakertoimen 30 (SPF) aurinkosuojavoidetta, joka ei sisällä fysikaalista suodatinta.

Ihon suojaaminen auringolta

Ensimmäinen vaihe on levittää aurinkosuojavoidetta hoidettavalle ihoalueelle sekä muille päivänvalolle altistettaville alueille vähintään 15 minuuttia ennen kuin siirrytään vaiheeseen 2. Saamasi kirjekuori sisältää pienen tuubin kemiallisen suodattimen sisältävää aurinkosuojavoidetta (1). Suojaa mielellään vaatetuksella ne ihoalueet, joita ei ole tarkoitus hoitaa.

Vaihe 2

Hoidettavan ihoalueen esikäsittely lääkeaineen imeytymisen tehostamiseksi

Hoidettava ihoalue valmistellaan pyyhkimällä se kirjekuoren mukana toimitetulla alkoholipyyhkeellä (2). Sen jälkeen kaikki käsiteltävät ihoalueet karhennetaan myös kirjekuoren mukana toimitetulla karhennusteipillä (3), joka kiinnitetään etusormeen (poista ensin suojapaperi teipin takaa). Käytä pyöriä liikkeitä ja vältä verenvuotoa.

Vaihe 3

Lääkegeelin levittäminen

Laita kirjekuoren mukana toimitettu kertakäyttökäsine käteesi (4) ja levitä lääkegeeli ohuena kerroksena koko hoidettavalle ihoalueelle ja noin 0,5 cm:n marginaalilla sitä ympäröivälle alueelle. Mene ulos 30 minuutin kuluessa lääkegeelin levittämisestä.

Vaihe 4

Lääkeaineen aktivointi päivänvalolla

Valoaltistus päivänvalossa 2 tuntia, ulkolämpötila vähintään +10 °C.

Valmistaudu olemaan ulkona yhtäjaksoisesti 2 tuntia. Voit valita paikan vapaasti, kunhan olet päivänvalossa. Muista, että et tarvitse täyttä auringonvaloa, vain päivänvaloa. Pysy ulkona äläkä varjosta hoidettavaa aluetta. Valoaltistuksen aikana on yleistä tuntee pistelyä ja epämukavuutta hoidettavalla ihoalueella, mikä on täysin normaalia, kun lääkegeelin vaikuttava aine reagoi valoon ja tuhoaa vaurioituneita soluja.

Vaihe 5

Suojautuminen valoaltistuksen jälkeen

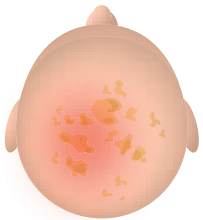
Kahden tunnin valoaltistuksen jälkeen pese jäljellä oleva lääkegeeli pois. On aina tärkeää suojautua auringonvalolta, mutta erityisen tärkeää on suojata hoidettava ihoalue kahden ensimmäisen päivän ajan hoidon jälkeen, koska ihoalue on edelleen herkkä valolle.

Hoitosi on nyt valmis.

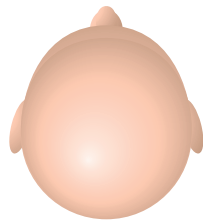

Mitä tapahtuu seuraavaksi?

On todennäköistä, että hoidettu alue muuttuu punaiseksi ja tulehtuneeksi, ja yhden tai muutaman päivän kuluttua voi muodostua haavaumia, jotka voivat vetistää ensimmäisten päivien aikana. Kasvojen alueen hoidossa voi esiintyä myös turvotusta silmien ympärillä ja kasvoilla. Tämä on normaali reaktio, joka yleensä häviää muutamassa päivässä. Koko paranemisprosessi, jossa vaurioituneet solut korvautuvat uusilla terveillä soluilla, kestää yleensä noin 2 viikkoa. Älä revi rupia ja hilsettä pois, ne irtoavat itsestään, kun uusi ihokerros on muodostunut. Voit tarvittaessa käyttää ihoa pehmentävää voidetta mahdollisen kutinan lievittämiseksi. Pistely ja kirvely voivat jatkua jonkin aikaa hoidon jälkeen, mutta yleensä ne häviävät melko nopeasti. Tarvittaessa haavaumia voidaan peittää tavallisella laastarilla tai harsotaitoksella. Viilennetty pyyhe tai pieni jääpussi hoidettavalla alueella helpottaa usein tehokkaasti epämukavaa oloa. Hoidon jälkeen voit käydä suihkussa tavalliseen tapaan, ja haavaumat voidaan pestä pelkällä vedellä. Saunoa voi kun haavaumat ovat peittyneet ruvilla. Ruvenmuodostus ja tulehdus hoidon jälkeen ovat osoitus siitä, että vaurioituneita soluja on käsitelty.

↗ Käsitellyn jälkeiset ruvet ja tulehdus osoittavat, missä vaurioituneita soluja on käsitelty.

↗ Muutamassa viikossa muodostuu uusiutuneita terveitä ihosoluja.

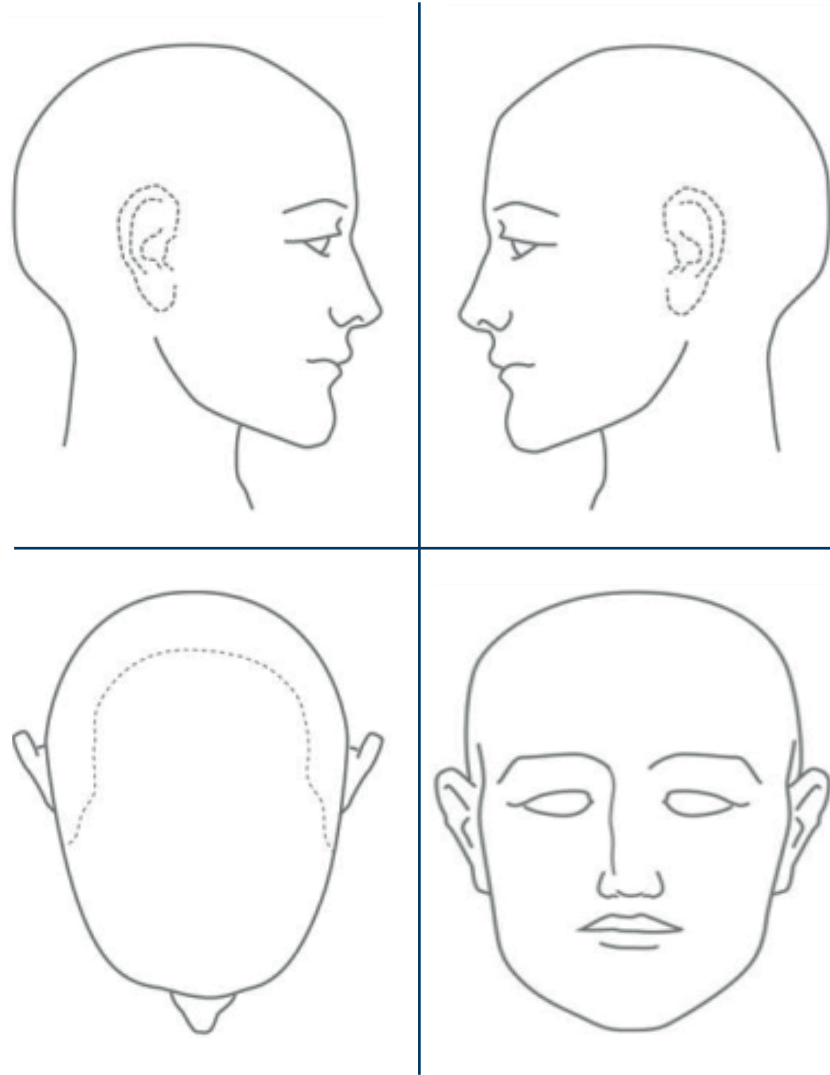
Joissakin tapauksissa ihoreaktio voi olla erityisen voimakas. Ota yhteyttä hoitohenkilökuntaan, jos asia huolestuttaa sinua.

Yleensä sinut kutsutaan seurantäkäynnille noin 3-6 kuukauden kuluttua. Tämä voi vaihdella riippuen hoitoyksikkösi suosituksista.

➤ **Yleiset ohjeet hoidon jälkeen:** suojaa hoidettuja alueita paranemisvaiheen ja seuraavien kuukausien aikana. Käytä aina aurinkosuojavoidetta, jossa on korkea suojakerroin (vähintään 30, mielellään 50+). Aktiiviset keratoosit johtuvat auringonvalosta, ja uusien muutosten riski on suuri ja kasvaa aina, kun altistut auringolle. On tärkeää muuttaa auringonottotapoja. Suojaa ihosi vaatteilla ja päähineellä, äläkä unohda suojata aurinkosuojaiteella valolle alttiita alueita, kuten käsiä, kasvoja ja korvia. Varjoa suositellaan suoran auringonvalon sijaan, mutta myös varjossa tarvitaan aurinkosuojaa.

Rengasta/Merkitse hoidettavat ihoalueet

Lue myös huolellisesti pakkausseloste osoitteessa laakeinfo.fi, josta saat lisätietoja.

Hoidon kulku

Hoitopäivämäärä _____

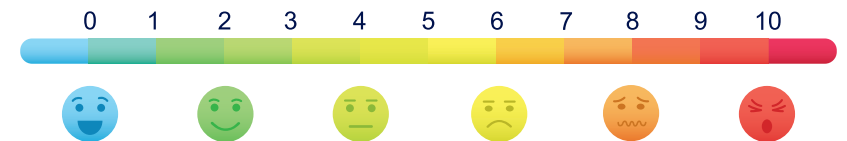
Kellonaika _____

Lämpötila _____

- Sää ☐ Aurinkoinen
☐ Puolipilvinen
☐ Pilvinen

Kipu valotuksen aikana

0=Ei kipua, 10=Maksimaalinen kipu

Rengasta numero/lukema, joka kuvailee parhaiten kivuntunteuksiasi

Paranemisaika _____ päivää

Mahdollinen kontrollikäyntipäivä _____

Muuta huomioitavaa hoidosta _____

Tämän potilasohjeen ovat tehneet Galenican kanssa yhteistyössä

ylilääkäri Lykke Barck ja tutkimushoitaja Alexandra Sjöholm

Iho- ja sukupuolitautilien yksikkö

Sahlgrenskan yliopistollinen sairaala, Göteborg, Ruotsi

Skannaa QR-koodi matkapuhelimellasi tai mene sivustolle www.galenica.se/fi-dlpdf/katsoaksesi ohjevideon, jossa näytetään miten hoito tulee toteuttaa.

GALENICA

Galenica Derma AB | Medeon Science Park | 205 12 Malmö